

Antagelse. Hvad angaaer den tidligere Lov, hvortil nærværende slutter sig, saa tillader jeg mig med et specielt Hensyn til nogle Ytringer, som faldt iqaarastes, at bringe den ærede Forsamling i Erindring, at mit Forhold til hiin Lov i et væsentligt Punkt staaer meget klart. Jeg var med Hensyn til en Paragraph i hiin Lov, som vakte megen Strid, enig med Rigsdagsmændene for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (David) og Maribo Amts 4de Valgkreds (Morrad), og de ærede Herrer ville, ved at staae op i Rigsdagstidenden, finde, at ved et navnligt Dyrab angaaende § 5 i bemeldte Lov ved dens tredie Behandling stemte jeg med dem og mod min daværende Medcollega, Finantsministeren. Jeg oversaae ikke, at der var noget betænkeligt ved den Maade, hvorpaa § 5 ved tredie Behandling blev forandret, og jeg ansaae overhovedet den Form, hvori § 5 var antaget ved anden Behandling, for bedre, men nu da Loven af 8 April 1851 er bleven Lov, og hiin Forandring dog ikke var saa væsentlig, troer jeg, at der heri ikke kunde indeholdes nogen Grund for mig til at undlade at opfylde et givet Tilsagn om at forelægge et Lovudkast, hvorved ifølge de samme Grunde og ifølge de samme tidligere Forhandlinger Loven fik en videre Udstrækning. Jeg lovede dengang, at det skulde skee snarest muligt og antydede under anden Behandling af hiin Lov, at jeg haabede, at det kunde skee i samme Session saaledes, at denne specielle Lov kunde naae Hovedloven paa sin Gang igjennem Thinget. Dette blev mig imidlertid umuligt paa Grund af Banffeligheden af at opstille noget for det specielle Tilfælde om det kaldtrentiiske Gods, og derfor drog Sagen hen, men jeg ansaae det for min Pligt at forelægge Lovudkastet mod Slutningen af Rigsdagsfesten for at vise, at jeg ikke vilde opgive mit Tilsagn, idet Forelæggelsen paa den Tid ingen Skade kunde medføre, ligesom der derved i alle Tilfælde blev større Leilighed til at drøfte Sagen, indtil den kom til virkelig Forhandling paa nærværende Rigsdag. Hvad nu angaaer Spørgsmaalet om selve Sammenhængen af nærværende Lov med den foregaaende, saa kan jeg i Gæt og Alt henholde mig til hvad der er sagt af min ærede Efterfølger i Ministeriet,

hvilket aldeles ikke afviger fra hvad jeg sagde, da jeg første Gang forelagde Loven. Jeg sagde, at igjennem det samme Regjeringscollegium, Rentekammeret, var paa samme Tid truffet aldeles de samme Foranstaltninger og givet de samme Tilsagn med Hensyn til de foranstfede Godsfer som med Hensyn til Domainegodsferne, og derfor maatte, naar man nu fra Resolutionen af 1ste Juli 1846 vendte tilbage til de ældre Tilsagn og gaaende ud fra dem gav en ny Lov, denne Lov komme til Anvendelse ogsaa paa det foranstfede Gods. Jeg kan ikke finde, at det her gjør nogen Forskjel, at hiin Resolution, som man ophævede, ikke var givet for de foranstfede Godsfer, fordi Administrationen af dem imidlertid var bleven adskilt fra Domainerne, og fordi en anden Betragtningssmaaade gjorde sig gjældende i det ene Collegium end i det andet saaledes, at medens det Collegium, der havde den almindelige Godsbestyrelse, udtalte sin Anskuelse og fik den sanctioneret ved hiin Resolution, udtalte det andet Collegium, den daværende Universitetsdirection, ikke noget Offentligt om dette Forhold men udvirkede en Resolution, som gav Bemyndigelse til at handle paa en noget anden Maade. Det er aldeles rigtigt hvad min ærede Efterfølger bemærkede, at ved Sorø Akademies Gods har der været en større Bestræbelse for at faae Arvesætte end paa Universitetets Gods, men endnu større paa en Deel af Domainegodsferne, navnlig det, som stod paa lige Fod med det foranstfede Gods, nemlig det oddsherredffe. Men jeg maa endnu tilføie, at hvad der fremkommer som en enkelt Ytring i Comitébetankningen, har jeg fundet bestrykt ved Actstykker, jeg har seet; der har nemlig paa Sorø Akademies Gods i en vis Tid været en større Bestræbelse efter at faae Arvesætte i Henhold til de gamle Tilsagn, end der er blevet tilfredsstillet. Jeg kaster ikke Skygge paa Noget, for at dette ikke er skeet, man har handlet efter bedste Overbeviisning, og jeg siger Intet her om Universitetsdirectionen, den er udenfor Spørgsmaalet, men der har været en Tid, da man har fundet det ret og billigt ikke at lade Bønderne følge denne Tanke om at faae Arvesætte i Henhold til Resolutionen af 1795, men derimod at søge at